

DOI 10.32782/city-development.2025.4-2

УДК 330.341.5

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Гривківська Оксана Василівна

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри економіки і права
Національний університет харчових технологій
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4160-5914>

Горінний Михайло Леонідович

здобувач третього рівня вищої освіти
ПВНЗ «Європейський університет»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-0622-2857>

Анотація. У статті обгрунтовано, що інноваційна діяльність підприємств харчової промисловості є визначальним чинником їх стійкого розвитку та конкурентоспроможності на національному й міжнародному ринках, а державне регулювання інноваційної діяльності відіграє ключову роль у формуванні сприятливого середовища для модернізації виробництва, технологічного оновлення та стимулювання науково-дослідної активності. Окреслено проблеми, які заважають підвищенню ефективності державного регулювання інноваційної діяльності: недосконале законодавче регулювання; обмежене фінансування; складність процедур отримання підтримки; фрагментарність політик на центральному та регіональному рівнях; недостатня координація між науковими, виробничими та управлінськими структурами, що створюють перешкоди для повноцінної реалізації інноваційного потенціалу підприємств, а також визначено негативні наслідки на інноваційну діяльність від їх впливу. Запропоновано заходи та інструменти подолання проблем державного регулювання інноваційної діяльності підприємств харчової промисловості. Окреслено перспективні напрями державного регулювання інноваційної діяльності підприємств харчової промисловості: фінансове стимулювання, законодавче забезпечення, координація та управління, захист інтелектуальної власності, моніторинг та оцінка ефективності, цифровізація та технологічна інтеграція, повоєнне відновлення та стале виробництво. Обгрунтовано, що очікуваним результатом реалізації зазначених заходів є підвищення інвестиційної активності підприємств, прискорення впровадження інновацій, підвищення захищеності інноваційних проектів, ефективніше використання ресурсів та інтеграція харчової промисловості у міжнародні ринки. Дослідження показало необхідність застосування системних, інтегрованих підходів у процесі державного регулювання інноваційної діяльності, поєднання фінансових, нормативних, організаційних і технологічних інструментів, що дозволяє формувати сприятливе середовище для інноваційного розвитку підприємств харчової промисловості.

Ключові слова: державне регулювання, інноваційна діяльність, підприємства харчової промисловості, напрями державного регулювання, інновації, проблеми, заходи, інструменти.

Актуальність проблеми. Інноваційна діяльність підприємств харчової промисловості є визначальним чинником їх стійкого розвитку та конкурентоспроможності на національному й міжнародному ринках. Впровадження інновацій сприяє не лише підвищенню якості продукції та оптимізації виробничих процесів, а й забезпечує гнучкість підприємств у реагуванні на зміни ринкової кон'юнктури, потреби споживачів та нові стандарти безпеки харчових продуктів [1]. У сучасних умовах глобалізації, цифровізації та інтеграції світових ринків здатність підприємств до швидкого впровадження іннова-

ційних рішень стає критерієм їх життєздатності та ефективності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Інновації є запорукою подальших трансформацій в окремих аспектах діяльності підприємств, результатом запровадження яких є констатація розвитку суб'єкта, що вказує на їхню ключову роль у досягненні успіху. Це спонукало дослідників до вивчення різних аспектів здійснення інноваційної діяльності. Так, питаннями сутності інновацій, провадження інноваційної діяльності займалися відомі вітчизняні вчені З. Варналій, А. Гальчинський, В. Геєць, Т. Лепейко,

В. Савчук, О. Чумак, О. Шпикуляк. Зацікавлення у науковців викликали інструменти активізації економічний механізму здійснення інноваційної діяльності, чому присвятили свої дослідження А. Амоша, В. Бондарчук, О. Комеліна, А. Кузнецова, Н. Мірчук. Питання управління інноваційною діяльністю підприємств досліджували Р. Бруханський, Н. Комарницьва, А. Подвигін, Л. Федулова. Разом із тим недостатньо вивченими залишаються проблеми державного регулювання інноваційної діяльності підприємств у пріоритетних галузях економіки, чому і присвячено дану статтю.

Метою статті є визначення напрямів державного регулювання інноваційної діяльності підприємств харчової промисловості.

Результати дослідження. Державне регулювання інноваційної діяльності [2] відіграє ключову роль у формуванні сприятливого середовища для модернізації виробництва, технологічного оновлення та стимулювання науково-дослідної активності. Через механізми фінансової підтримки, податкових пільг, грантового фінансування та нормативно-правового стимулювання держава може значно посилювати мотивацію підприємств до інновацій, сприяти розвитку науково-технічного потенціалу та інтеграції новітніх технологій у виробничі процеси.

Водночас ефективність державного регулювання на розвиток інновацій обмежується низкою системних проблем, серед яких недосконале законодавче регулювання, обмежене фінансування, складність процедур отримання підтримки, фрагментарність політик на центральному та регіональному рівнях [3], а також недостатня координація між науковими, виробничими та управлінськими структурами, що створюють перешкоди для повноцінної реалізації інноваційного потенціалу підприємств, знижують ефективність державних заходів і потребують комплексного аналізу,

розробки стратегічних підходів та формування цілеспрямованої політики, направленої на стимулювання стійкого інноваційного розвитку харчової промисловості (табл. 1).

Основною проблемою є недостатнє забезпечення інноваційних проектів, яке зумовлене обмеженістю джерел їх фінансування недостатністю грантових програм, що призводить до ускладненого доступу підприємств до сучасних технологій та уповільнює процес впровадження інновацій.

Бюрократичні бар'єри у отриманні державної підтримки, пов'язані зі складними процедурами оформлення та великою кількістю необхідних документів. Як наслідок, реалізація інноваційних проектів затримується, знижується оперативність впровадження технологічних нововведень.

Законодавче регулювання інноваційної діяльності потребує постійного доопрацювання, з огляду на виклики сьогодення, зокрема нестійке економічне середовище функціонування, що підвищує ризики інвестиційної діяльності та ускладнює планування інноваційних проектів.

Одним із істотних факторів впливу залишається недостатня координація між органами влади, що зумовлює фрагментарність державної підтримки та неефективне використання ресурсів через регіональні відмінності в політиках і відсутність єдиної системи управління.

Слабка система захисту інтелектуальної власності, обумовлена недосконалими правовими механізмами та низькою ефективністю судової системи, зменшує стимул підприємств до розробки нових продуктів і технологій, обмежує комерціалізацію інноваційних ідей.

Нарешті, відсутність моніторингу ефективності підтримки пов'язана з недостатньою аналітичною базою та відсутністю показників оцінки результативності державних заходів, що ускладнює ефективний розподіл ресурсів та унемож-

Таблиця 1 – Проблеми підвищення ефективності державного регулювання інноваційної діяльності підприємств харчової промисловості

Проблема	Наслідки для інноваційної діяльності
Недостатнє фінансування інноваційних проектів	Ускладнений доступ підприємств до нових технологій, уповільнення впровадження інновацій
Бюрократичні бар'єри у отриманні державної підтримки	Затримки у реалізації інноваційних проектів, зниження оперативності впровадження технологій
Нечітке законодавче регулювання інноваційної діяльності	Невизначеність прав та обов'язків підприємств, ризики для інвестицій
Недостатня координація між органами влади	Фрагментарність підтримки, неефективне використання ресурсів
Слабка система захисту інтелектуальної власності	Підприємства не заохочені до розробки нових продуктів та технологій
Відсутність моніторингу ефективності підтримки	Неефективний розподіл ресурсів, складно оцінити результативність державних заходів

Джерело: сформовано авторами [4; 5]

ливає своєчасне коригування політик підтримки інновацій.

Таким чином, проблеми підвищення ефективності державного регулювання охоплюють фінансові, організаційні та правові аспекти і їх подолання вимагає системного підходу та впровадження дієвих механізмів стимулювання інноваційної діяльності (табл. 2).

Вирішення проблеми недостатнього фінансування інноваційних проектів передбачає запровадження пільгових кредитів і грантових програм, розширення бюджетного фінансування на науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР), стимулювання приватних інвестицій через державно-приватне партнерство та надання податкових пільг підприємствам, які інвестують у інновації, що забезпечить розширення фінансових ресурсів та зменшення економічних бар'єрів для інноваційної діяльності [5].

Для подолання бюрократичних бар'єрів у отриманні державної підтримки пропонується спрощення процедур оформлення, скорочення обсягу необхідної документації, створення електронних платформ для подання заявок, організація централізованих консультаційних служб для підприємств та стандартизація процедур оцінки проектів, реалізація яких забезпечить оперативність та прозорість процесів підтримки інновацій.

Нечітке законодавче регулювання передбачає розробку комплексного законодавчого

пакету щодо інноваційної діяльності, уніфікацію нормативних актів, чітке визначення прав та обов'язків підприємств і державних органів, а також створення єдиної системи правового захисту інновацій, що дозволить зменшити правову невизначеність і підвищити рівень правової захищеності інноваційних проектів [6].

Для подолання недостатньої координації між органами влади рекомендується створення міжвідомчих координаційних рад або платформ, інтегрування державних, регіональних та наукових структур, запровадження єдиної стратегії розвитку інновацій у харчовій промисловості, а також регулярні зустрічі та обмін даними між органами влади, що сприятиме синхронізації державної політики у сфері інновацій та ефективного використанню ресурсів.

Проблему слабкої системи захисту інтелектуальної власності можна вирішувати шляхом удосконалення правових механізмів її захисту, підвищення ефективності судових процедур, створення спеціалізованих центрів підтримки патентної діяльності та проведення інформаційних кампаній щодо важливості захисту інновацій, що стимулюватиме підприємства до розробки нових продуктів і технологій [7].

Нарешті, відсутність моніторингу ефективності підтримки потребує запровадження системи моніторингу та оцінки результативності державних заходів, розробки ключових показників ефективності інноваційної діяльності,

Таблиця 2 – Заходи та інструменти подолання проблем у державному регулюванні інноваційної діяльності на підприємствах харчової промисловості

Проблема	Можливі заходи та інструменти подолання
Недостатнє фінансування інноваційних проектів	Запровадження пільгових кредитів та грантових програм для інноваційних проектів; розширення бюджетного фінансування на НДДКР; стимулювання приватних інвестицій через державно-приватне партнерство; податкові пільги для підприємств, що інвестують в інновації
Бюрократичні бар'єри у отриманні державної підтримки	Спрощення процедур оформлення та скорочення документації; створення електронних платформ для подання заявок; централізовані консультаційні служби для підприємств; стандартизація процедур оцінки проектів
Нечітке законодавче регулювання інноваційної діяльності	Розробка комплексного законодавчого пакету щодо інноваційної діяльності; уніфікація нормативних актів; чітке визначення прав та обов'язків підприємств і державних органів; створення єдиної системи правового захисту інновацій
Недостатня координація між органами влади	Створення міжвідомчих координаційних рад або платформ; інтеграція державних, регіональних та наукових структур; запровадження єдиної стратегії розвитку інновацій у харчовій промисловості; регулярні зустрічі та обмін даними між органами
Слабка система захисту інтелектуальної власності	Удосконалення правових механізмів захисту ІВ; підвищення ефективності судових процедур; створення спеціалізованих центрів підтримки патентної діяльності; інформаційні кампанії щодо важливості захисту інновацій
Відсутність моніторингу ефективності підтримки	Запровадження системи моніторингу та оцінки результативності державних заходів; розробка ключових показників ефективності (KPI) інноваційної діяльності; регулярна аналітична звітність; використання цифрових платформ для збору та аналізу даних

Джерело: сформовано авторами [5]

регулярної аналітичної звітності та використання цифрових платформ для збору та аналізу даних, що забезпечить прозорість та контроль ефективності державної підтримки.

Реалізація запропонованих заходів створить передумови сталого розвитку інноваційної діяльності на підприємствах харчової промисловості.

Незважаючи на певні проблеми у державному регулюванні інноваційної діяльності, у наявності значний потенціал для стимулювання інноваційного розвитку підприємств харчової промисловості (табл. 3).

Напрямок фінансового стимулювання передбачає розширення програм грантової підтримки, запровадження пільгового кредитування інноваційних проектів та надання податкових пільг підприємствам, що впроваджують нові технології і сприятиме підвищенню інвестиційної активності [8], збільшенню обсягів інноваційної продукції та модернізації виробничих процесів.

Щодо правового забезпечення [6], перспективними заходами є удосконалення законодавства щодо інноваційної діяльності, уніфікація нормативних актів, а також чітке визначення прав та обов'язків усіх учасників процесу, що дозволить зменшити правову невизначеність, підвищити захищеність інноваційних проектів

та створити сприятливі умови для розвитку підприємств, уникнути подвійного тлумачення.

У напрямку координації та управління пропонується створення міжвідомчих платформ та рад, інтеграція державних, регіональних і наукових структур, а також впровадження єдиної стратегії розвитку інновацій, що забезпечать ефективніше використання ресурсів [9], зменшить фрагментарність державної політики та підвищить узгодженість дій на всіх рівнях управління.

Для захисту інтелектуальної власності передбачено удосконалення правових механізмів, підвищення ефективності судових процедур та створення спеціалізованих центрів підтримки патентної діяльності, що сприятиме комерціалізації інновацій, стимулюватиме розробку нових продуктів та технологій, підвищить мотивацію підприємств до інноваційної активності.

У напрямку моніторингу та оцінки ефективності пропонується впровадження системи моніторингу, розробка ключових показників ефективності інноваційної діяльності та використання цифрових платформ для збору і аналізу даних, що забезпечить прозорість державної підтримки та посилить результативність реалізованих заходів.

Щодо цифровізації та технологічної інтеграції [9], рекомендовано застосування сучасних

Таблиця 3 – Перспективні напрями державного регулювання інноваційної діяльності підприємств харчової промисловості

Напрямок перспективи	Конкретні заходи / інструменти	Очікуваний ефект
Фінансове стимулювання	Розширення програм грантової підтримки; пільгове кредитування інноваційних проектів; податкові пільги для підприємств, що впроваджують нові технології	Підвищення інвестиційної активності підприємств; зростання обсягів впровадження інновацій
Законодавче забезпечення	Розробка комплексного законодавства щодо інноваційної діяльності; уніфікація нормативних актів; чітке визначення прав та обов'язків учасників	Зменшення правової невизначеності; підвищення захищеності інноваційних проектів
Координація та управління	Створення міжвідомчих платформ та рад; інтеграція державних, регіональних та наукових структур; єдина стратегія розвитку інновацій	Підвищення ефективності використання ресурсів; зменшення фрагментарності політик
Захист інтелектуальної власності	Удосконалення правових механізмів; підвищення ефективності судових процедур; створення центрів підтримки патентної діяльності	Сприяння комерціалізації інновацій; стимулювання розробки нових технологій
Моніторинг та оцінка ефективності	Впровадження системи моніторингу; розробка KPI інноваційної діяльності; цифрові платформи для збору та аналізу даних	Забезпечення прозорості підтримки; підвищення ефективності державних заходів
Цифровізація та технологічна інтеграція	Використання цифрових технологій для управління інноваціями; створення платформ для обміну знаннями; інтеграція у глобальні ланцюги створення вартості	Підвищення швидкості впровадження інновацій; інтеграція підприємств у міжнародні ринки
Повоєнне відновлення та стале виробництво	Розробка стратегій модернізації підприємств; державна підтримка екологічно безпечних технологій; інвестиції у відновлення інфраструктури	Забезпечення довгострокової стійкості підприємств; підвищення конкурентоспроможності на внутрішньому та зовнішньому ринках

Джерело: сформовано авторами [8; 9]

цифрових технологій для управління інноваційними процесами, створення платформ для обміну знаннями та інтеграцію у глобальні ланцюги створення вартості, що дозволить прискорити впровадження інновацій та підвищити конкурентоспроможність підприємств на міжнародних ринках.

Нарешті, напрямок післявоєнного відновлення та сталого виробництва передбачає розробку стратегій модернізації підприємств, державну підтримку екологічно безпечних технологій та інвестиції у відновлення виробничої інфраструктури [10], реалізація чого буде спрямована на забезпечення довгострокової стійкості підприємств, підвищення їх конкурентоспроможності та створення умов для сталого розвитку галузі.

Висновки. Інноваційна діяльність підприємств харчової промисловості є ключовим чинником підвищення їх конкурентоспроможності, ефективності виробничих процесів та здатності адаптуватися до сучасних ринкових умов. Державне регулювання виступає важливим інструментом стимулювання впровадження новітніх технологій, модернізації виробничої інфраструктури та інтеграції підприємств у глобальні ланцюги створення вартості.

Водночас ефективність державного впливу обмежується рядом системних проблем, серед яких недостатнє фінансування інноваційних проєктів, складність бюрократичних процедур, нечітке законодавче регулювання, низька координація між органами влади, слабка система захисту інтелектуальної власності та відсутність моніторингу результативності підтримки, які створюють перешкоди для повноцінного використання інно-

ваційного потенціалу підприємств і потребують комплексного підходу для їх подолання.

В якості основних напрямів підвищення ефективності державного регулювання запропоновано: розширення фінансових інструментів підтримки, створення прозорих і спрощених процедур отримання державної допомоги, удосконалення правового поля, розвиток міжвідомчої координації, зміцнення захисту інтелектуальної власності та запровадження системи моніторингу ефективності підтримки. Додатково наголошено на значенні цифровізації та технологічної інтеграції, а також на необхідності стратегій післявоєнного відновлення та впровадження сталих виробничих практик.

Очікуваним результатом реалізації зазначених заходів є підвищення інвестиційної активності підприємств, прискорення впровадження інновацій, підвищення захищеності інноваційних проєктів, ефективніше використання ресурсів та інтеграція харчової промисловості у міжнародні ринки. Узгодженість державної політики з інтересами підприємств харчової промисловості створить передумови для зміцнення конкурентних позицій галузі та забезпечення довгострокової економічної та соціальної стабільності.

Таким чином, дослідження показує необхідність застосування системних, інтегрованих підходів у процесі державного регулювання інноваційної діяльності, поєднання фінансових, нормативних, організаційних і технологічних інструментів, що дозволяє формувати сприятливе середовище для інноваційного розвитку підприємств харчової промисловості та забезпечує їх стратегічну конкурентоспроможність.

Бібліографічний список:

1. Сус Т., Судук Н., Ємець О., Мовчун С., Цюпа О. Інноваційний розвиток аграрного сектора: моделі фінансування та оцінка впливу фінансування на регіональному рівні. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2023. № 2 (49). С. 181–193.
2. The Eu Research& Innovation Programme 2021–2027. European Union 2021. URL: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/document/download/9224c3b4-f529-4b48-b21b-879c442002a2_en?filename=ec_rtd_he-investing-to-shape-our-future.pdf
3. Савастеева О., Журавльова Т., Склярів Д. Державна фінансова підтримка інноваційної діяльності в національних умовах неоіндустріального розвитку. *Економіка та суспільство*. 2022. № 35. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-35-31>
4. Коваленко О. В., Коткова Н. С. Інноваційно-інвестиційне забезпечення технічної модернізації як основа зростання конкурентоспроможності харчової промисловості. *Продовольчі ресурси*. 2020. № 14. С. 230–240. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pr_2020_14_26
5. Попова О. Л. Інноваційна діяльність у харчовій промисловості: сучасні виклики та напрями розвитку. *Економіка харчової промисловості*. 2020. № 1. С. 45–52.
6. Паламаренко Я. В. Концептуальні положення державного регулювання інноваційних процесів. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 4. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=1625>
7. Гузар Б. С., Прокопчук О. Т., Мельник К. М. Інноваційно-інвестиційне забезпечення розвитку аграрного сектору національної економіки України. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. Серія: Економічні науки*. 2019. № 94. Ч. 2. С. 141–160.
8. Соколюк С. Інноваційний розвиток підприємств аграрного сектора економіки в умовах інституційних змін. *Галицький економічний вісник*. 2019. Том 57 (2). С. 107–114.
9. Заяць Т. А. Ціннісні орієнтири інноваційного розвитку в Україні. *Демографія та соціальна економіка*. 2021. № 2 (44). С. 3–21.

10. Нечипорук К. О., Русин В. І. Сучасні моделі інноваційної політики країн світу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2022. № 45. С. 53–57.

References:

1. Sus T., Suduk N., Yemets O., Movchun S., Tsiupa O. (2023). Innovatsiyni rozvytok ahrarnoho sektora: modeli finansuvannia ta otsinka vplyvu finansuvannia na rehionalnomu rivni [Innovative development of the agricultural sector: financing models and assessment of the impact of financing at the regional level]. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. Vol. 2 (49). Pp. 181–193.
2. Prohrama YeS z doslidzhen ta innovatsii 2021–2027. Yevropeyskyi Soiuz 2021. (2021). Available at: https://research-and-innovation.ec.europa.eu/document/download/9224c3b4-f529-4b48-b21b-879c442002a2_en?filename=ec_rtd_he-investing-to-shape-our-future.pdf
3. Savastieieva O., Zhuravlova T., Skliarov D. (2022). Derzhavna finansova pidtrymka innovatsiinoi diialnosti v natsionalnykh umovakh neoindustrialnoho rozvytku [State financial support for innovation activities in the national context of neo-industrial development]. *Ekonomika ta suspilstvo*. Vol. 35. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-35-31>
4. Kovalenko O. V., Kotkova N. S. (2020). Innovatsiino-investytsiine zabezpechennia tekhnichnoi modernizatsii yak osnova zrostantia konkurentospromozhnosti kharchovoi promyslovosti [Innovative and investment support for technical modernization as the basis for increasing the competitiveness of the food industry]. *Prodovolchi resursy*. Vol. 14. Pp. 230–240. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pr_2020_14_26
5. Popova O. L. (2020). Innovatsiina diialnist u kharchovii promyslovosti: suchasni vyklyky ta napriamy rozvytku [Innovation activity in the food industry: current challenges and direct development]. *Ekonomika kharchovoi promyslovosti*. Vol. 1. Pp. 45–52.
6. Palamarenko Ya. V. (2020). Kontseptualni polozhennia derzhavnoho rehuliuвання innovatsiinykh protsesiv [Conceptual provisions of state regulation of innovation processes]. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*. Vol. 4. Available at: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1625>
7. Huzar B. S., Prokopchuk O. T., Melnyk K. M. (2019). Innovatsiino-investytsiine zabezpechennia rozvytku ahrarnoho sektoru natsionalnoi ekonomiky Ukrainy [Innovative and investment support for the development of the agricultural sector of the national economy of Ukraine]. *Zbirnyk naukovykh prats Umanskoho natsionalnoho universytetu sadivnytstva. Seriya: Ekonomichni nauky*. Vol. 94. Part. 2. Pp. 141–160.
8. Sokoliuk S. (2019). Innovatsiyni rozvytok pidpriemstv ahrarnoho sektora ekonomiky v umovakh instytutsiinykh zmin [Innovative development of enterprises in the agricultural sector of the economy in conditions of institutional changes]. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk*. Tom 57 (2). Pp. 107–114.
9. Zaiats T. A. (2021). Tsinnisni oriientyry innovatsiinoho rozvytku v Ukraini [Value orientations of innovative development in Ukraine]. *Demohrafiia ta sotsialna ekonomika*. Vol. 2 (44). Pp. 3–21.
10. Nechiporuk K. O., Rusyn V. I. (2022). Suchasni modeli innovatsiinoi polityky krain svitu [Modern models of innovation policy in countries around the world]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*. Vol. 45. Pp. 53–57.

STATE REGULATION OF INNOVATIVE ACTIVITIES OF FOOD INDUSTRY ENTERPRISES

Oksana Hryvkivska

Doctor of Economic Sciences, Professor,
Professor of the Department of Economics and Law
National University of Food Technologies

Mykhailo Horinnyi

Postgraduate Student
European University

Summary. The article substantiates that the innovative activity of food industry enterprises is a determining factor in their sustainable development and competitiveness in national and international markets, and state regulation of innovative activity plays a key role in forming a favorable environment for the modernization of production, technological renewal and stimulation of scientific and research activity. The problems that hinder the improvement of the efficiency of state regulation of innovation activity are outlined: imperfect legislative regulation; limited funding; complexity of procedures for obtaining support; fragmentation of policies at the central and regional levels; insufficient coordination between scientific, production and management structures, which create obstacles to the full realization of the innovation potential of enterprises, and the negative consequences of their influence on innovation activity are also identified. Measures and tools for overcoming the problems of state

regulation of innovative activities of food industry enterprises are proposed. Promising directions of state regulation of innovative activities of food industry enterprises are outlined: financial incentives, legislative support, coordination and management, protection of intellectual property, monitoring and evaluation of efficiency, digitalization and technological integration, post-war recovery and sustainable production. It is substantiated that the expected result of the implementation of these measures is to increase the investment activity of enterprises, accelerate the implementation of innovations, increase the security of innovation projects, more efficient use of resources and integration of food industry enterprises into international markets. The study showed the need to apply systemic, integrated approaches in the process of state regulation of innovation activity, a combination of financial, regulatory, organizational and technological instruments, which allows forming a favorable environment for the innovative development of enterprises.

Keywords: state regulation, innovative activity, food industry enterprises, areas of state regulation, innovations, problems, measures, tools.

Стаття надійшла: 10.11.2025

Стаття прийнята: 27.11.2025

Стаття опублікована: 26.12.2025